

CROBEX10

– poticaj daljnjem razvoju domaćeg tržišta

DIONICE ERICSSONA NIKOLE TESLE
U SASTAVU NOVOG INDEKSA
ZAGREBAČKE BURZE

Prvi domaći indeks *blue-chip* dionica CROBEX 10 kreiran je kao podloga za izradu investicijskih proizvoda kao što su indeksni fondovi i strukturirani proizvodi, a trebao bi potaknuti daljnji razvoj domaćeg tržišta. U novi indeks uključeno je deset *blue-chip* dionica iz sastava Crobexa s najvećim postotkom dionica raspoloživih tržištu i prometom, među kojima i dionica Ericssona Nikole Tesle.

BLUE CHIP

Dionica tržišnog lidera u svom sektoru, kompanije sa solidnim i stabilnim prihodima i/ili rastom dividende te reputacijom kvalitetnog upravljanja i vrsnim proizvodima/uslugama.

Burzovni indeks skup je pomno odabranih vrijednosnih papira koji predstavljaju čitavo tržište. Vrijednosni se papiri izabiru prema kriterijima likvidnosti i tržišne kapitalizacije pa u burzovni indeks ulaze veća društva čijim se dionicama učestalo trguje. Neke burze imaju po nekoliko indeksa, a isto tako ne mora indeks nužno biti vezan uz jednu burzu, već je bit u onome što indeks mjeri, tj. od kojih se vrijednosnih papira sastoji.

Burzovni indeks se najčešće upotrebljava za mjerenje uspješnosti određenog investitora i njegovog skupa dionica. Primjerice, ako je indeks hrvatskih dionica tijekom nekog razdoblja rastao 10%, a vi ste kao investitor na tom istom tržištu povećali vrijednost svojih dionica za 15%, tada ste "pobijedili" tržište za točno određeni postotak. Praćenjem indeksa moguće je kvalitetnije odlučivati o vlastitim potezima na tržištu i kod

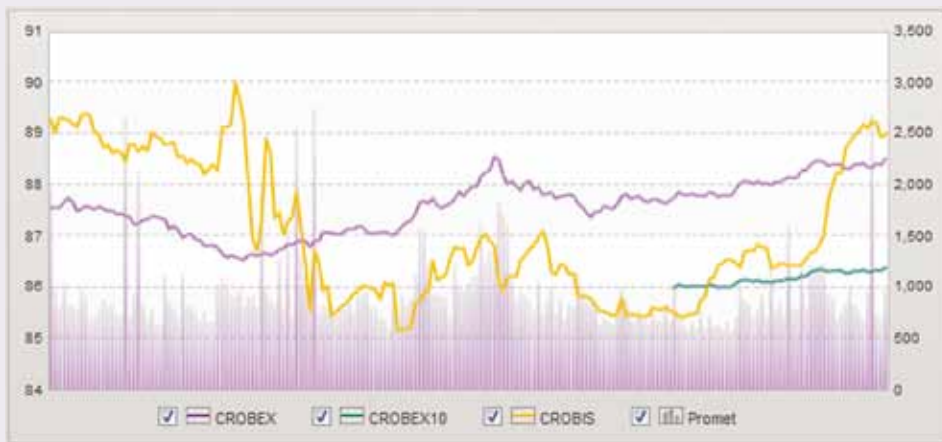
kupnje i kod prodaje. Kada tržište kapitala naraste do neke razine i trend se promijeni, a indeks padne za određeni postotak, obično i većina dionica s tog tržišta prati taj smjer kretanja.

Poznatiji svjetski indeksi su: *Standard & Poor's 500*, *NASDAQ Composite Index*, *The Dow Jones Industrial Average*, *FT-Stock Exchange 100-Share Indeks*, *DAX Deutsche Aktienindex*, *TOPIX – Tokyo Stock Price Indeks* i *Nikkei Stock Average*. Kretanje cijena dionica na Zagrebačkoj burzi oslikava burzovni indeks Crobex (*Croatian Bourse Equity Index*), dok kretanje cijene obveznica prati obveznički indeks Crobis. U sastavu Crobexa trenutačno se nalaze dionice 24 kompanije od kojih tek manji broj njih obilježava izrazita likvidnost pa su stoga neki tržišni sudionici smatrali da je preširok da bi se smatrao reprezentativnim za najlikvidnije hrvatske dionice.

U cilju unaprjeđenja procesa informiranja investicijske javnosti, kao i želje za poboljšanjem transparentnosti i usporedivosti podataka Zagrebačka burza je 7. rujna 2009. pokrenula novi specijalizirani pokazatelj tržišnog trenda, indeks Crobex10. U novi indeks uključeno je deset *blue-chip* dionica iz sastava Crobexa s najvećim postotkom dionica raspoloživih tržištu (*free-float* tržišnom kapitalizacijom) i prometom. Riječ je o dionicama

Adris grupe (povlaštene), Atlantske plovidbe, Dalekovoda, Ericssona Nikole Tesle, T-HT-a, Instituta IGH, Ine, Ingre, Jadroplova i Končar elektroindustrije. Bazna vrijednost novog indeksa iznosi 1.000 bodova, računa se u kunama i distribuira u realnom vremenu tijekom trgovine na Burzi. Nadalje, indeks je određen na temelju tržišne kapitalizacije slobodnoga kretanja (*free float*) najlikvidnijih dionica, pri čemu je maksimalna težina pojedine dionice ograničena na 20% kako bi se izbjegla dominacija dionica s velikom kapitalizacijom. Težina dionice Ericssona Nikole Tesle na dan pokretanja indeksa iznosila je 9,6%. Svrha uvođenja novog indeksa je razvoj naprednijih alata za analiziranje i uspoređivanje podataka sa tržišta, a Crobex10 služit će i kao podloga za izradu investicijskih proizvoda kao što su indeksni fondovi i strukturirani proizvodi.

Positivno raspoloženje na stranim tržištima te smanjenje političkog rizika nakon dogovora o deblokadi hrvatskih pregovora pri ulasku u Europsku Uniju osnovni su razlozi za snažan rast dvaju dioničkih indeksa Zagrebačke burze tijekom rujna. Od 7. rujna, kada je Zagrebačka burza pokrenula svoj uži dionički indeks Crobex10, novi indeks, kao i stariji Crobex, porasli su gotovo identično, za visokih 10 posto. Pri tome se likvidnost znatno poboljšala u odnosu na trgovanje u kolovozu. Daljnje kretanje cijena dionica na domaćoj burzi ovisit će prvenstveno o raspoloženju na svjetskim burzama i interesu stranih investitora za rizičniju imovinu u regiji.

Kretanje vrijednosti indeksa Zagrebačke burze za period od 01.01.2009. do 12.10.2009. (izvor:www.zse.hr)